

УДК 658.2

Прокопів Ю.О., Івата В.В.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

БІЗНЕС АНАЛІТИКА У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Prokopiv Y., Ivata V.

BUSINESS ANALYTICS IN THE ENTERPRISE MANAGEMENT SYSTEM

Бізнес аналітика у парадигмі сучасних підходів до управління підприємством є достатньо новим поняттям. І як будь яка тенденція в механізмах управління прийшла до нас із економічно розвинутих країн. І як в будь яких нових поняттях, щодо бізнес аналітики виникли проблеми перекладу його значення. Почати потрібно з того що сучасна економічна модель застосовує інструменти Business Analytics (BA) та Business Intelligence (BI).

Business Analytics (Бізнес-аналітика) - це процес використання даних та аналітичних методів для виявлення корисних знань, розуміння бізнес-процесів, прогнозування майбутніх подій та прийняття стратегічних рішень в організації.

Business Intelligence (BI) - це процес збору, організації, аналізу та візуалізації даних з метою отримання цінної інформації для прийняття управлінських рішень в організації.

Визначення "Business Intelligence" та "Business Analytics" використовуються широкою громадськістю та організаціями впродовж багатьох років. Оскільки ці поняття є частиною дисципліни аналітики та управління даними, їх визначення розвивалося протягом десятиліть. Так "Business Intelligence" з'явилося на початку 1990-х років, коли розробники програмного забезпечення та експерти з управління даними почали використовувати термін для опису систем та інструментів, що допомагали управлінцям отримувати доступ до інформації та аналізувати дані для прийняття рішень. В той час як "Business Analytics" почало активно використовуватися в бізнес-середовищі наприкінці 2000-х років. Зростання обсягів даних та зростання інтересу до аналітики даних призвело до розширення поняття "Business Intelligence" і виокремлення окремого напрямку - "Business Analytics". Зосереджуючись на застосуванні аналітичних методів для отримання нових знань та прогнозування майбутніх результатів, "Business Analytics" став окремою дисципліною. Визначення цих термінів продовжують розвиватися відповідно до змін у технологічному, аналітичному та бізнес-середовищі.

Business Intelligence (BI) і Business Analytics (BA) є двома пов'язаними, але трохи різними поняттями, що використовуються в аналітичному процесі в організаціях. Business Intelligence (BI) орієнтований на збір, організацію, аналіз та візуалізацію даних з метою отримання цінної інформації для бізнесу. BI займається перетворенням сирових даних в зрозумілі та корисні звіти, панелі управління та дашборди. Використовуючи BI, компанії можуть отримувати візуальну інформацію про свої операції, відстежувати ключові показники ефективності (KPI), аналізувати тенденції та приймати управлінські рішення на основі фактів. BI зазвичай використовує історичні дані та зосереджений на тому, що вже сталося.

З іншого боку, Business Analytics (BA) орієнтований на використання даних для виявлення корисних знань, прогнозування майбутніх подій та здійснення більш глибокого аналізу. BA використовує різні методи, такі як статистика, дослідження даних, прогнозування та машинне навчання, для виявлення патернів, трендів та прогнозування майбутніх результатів. Використовуючи BA, компанії можуть отримати більш детальний аналіз та висунути прогнози для підтримки стратегічних рішень. BA зосереджений на тому, що може статися в майбутньому і як це може вплинути на бізнес.

Узагальнюючи, ВІ зазвичай фокусується на зборі та візуалізації на основі історичних даних, тоді як ВА використовується для прогнозування та виявлення нових інсайтів. Однак, варто зазначити, що ці два поняття часто використовуються взаємозамінно, і межа між ними може бути розмитою. Основна різниця між ВІ і ВА полягає в тому, що ВІ зосереджений на виробництві звітів та візуалізації даних, щоб допомогти виробникам рішень отримати відповіді на конкретні питання, тоді як ВА спрямований на розуміння причинно-наслідкових зв'язків, виявлення трендів, передбачення майбутніх подій та оптимізацію бізнес-процесів. Загалом, ВІ та ВА є важливими компонентами аналітичного процесу в бізнесі. ВІ допомагає виробникам рішень мати доступ до актуальної інформації та керувати бізнесом на основі фактів, тоді як ВА дозволяє глибше розуміння даних, виявлення нових можливостей та покращення стратегічного прийняття рішень. Важливо зазначити, що обидва підходи мають великий потенціал для підтримки успішності бізнесу. Вибір між ВІ та ВА залежить від конкретних потреб організації та мети, яку вона прагне досягти.

Все ж таки зазначимо, що основна відмінність залежить від часу: ВІ допомагає у повсякденних операціях і в тому, як справи виглядають у сьогодні, тоді як ВА допомагає планувати бізнес на майбутнє, наприклад, за допомогою прогнозної аналітики, щоб з'ясувати, чому відбуваються і як все буде виглядати в майбутньому. Пат Рош, віце-президент з інженерії компанії Magnitude Software, вважає: « Business Intelligence потрібна для ведення бізнесу, тоді як Business Analytics потрібна для зміни бізнесу». Business Intelligence (BI) та Business Analytics (BA), як правило, добре працюють у парі. Оскільки бізнес-аналітик допомагає компаніям керувати та оптимізувати свої повсякденні операції, бізнес -аналітика може продовжити, де зупинився ВІ, та визначити шляхи покращення майбутніх показників компанії.

Зміна парадигми управління сучасним підприємством потребує якісного і всеохоплюючого підходу щодо процедур та систем, а відповідно в сучасному інформаційному світі бізнес-аналітика стає тим самим універсальним інструментом вирішення складних управлінських задач при цьому неважливо яку складову застосовувати чи Business Intelligence (BI) чи Business Analytics (BA) головне орієнтація на досягнення цілей підприємства та організації і її керованість та розуміння персоналом.

Список використаних джерел:

1. Data Analytics Lifecycle: An Easy Overview For 2021 URL. - <https://www.jigsawacademy.com/blogs/hr-analytics/data-analytics-lifecycle/>
2. Craig S. Mullins. The Importance of Data Modeling in a Big Data World. URL.: - <https://www.dbta.com/Editorial/Think-About-It/The-Importance-of-Data-Modeling-in-a-Big-Data-World-145915.aspx>
3. Judith S. Hurwitz, Alan Nugent, Fern Halper, Marcia Kaufman. The Evolution of Deployment Models in the Big Data Era. URL: -<https://www.dummies.com/programming/big-data/engineering/big-data-cloud-deployment-models/>.
4. Hariri, R.H., Fredericks, E.M. & Bowers, K.M. Uncertainty in big data analytics: survey, opportunities, and challenges. J Big Data 6, 44 (2019). URL: <https://doi.org/10.1186/s40537-019-0206-3>.